

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Відокремлений структурний підрозділ
«Педагогічний фаховий коледж
Львівського національного університету імені Івана Франка»

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. директора О. І. Сурмач

«31» серпня 2021р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Методика розвитку мовлення і навчання елементів грамоти

Галузь знань *01 Освіта / Педагогіка*

Спеціальність *012 Дошкільна освіта*

Статус дисципліни *нормативна*

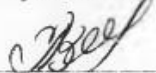
Циклова комісія *викладачів фахових дисциплін дошкільної освіти*

Дані про вивчення дисципліни

Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг дисциплін	Кількість годин						Курсова робота	Вид семестрового контролю	
				Аудиторні заняття					Самостійна робота		Залік	Екзамен
				Кредити ЄКТС	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття				
Денна	1	2	120/4	68	34		32	2	52		2	
Заочна	1	2	120/4	18	10		8		102		2	

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми та навчального плану підготовки *фахового молодшого бакалавра*

Розробник:

Підпис

Л.В.Кос

Ініціали та прізвище викладача (науковий ступінь та вчене звання)

Затверджено на засідання циклової комісії

Протокол № 1 від 30.08.2021 р.

Голова циклової комісії

Підпис

Л.В.Кос

Ініціали та прізвище

Схвалено на засіданні Педагогічної ради Коледжу

Протокол № 1 від 31.08.2021 р.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «Методика розвитку мовлення і навчання елементів грамоти» є психолого-педагогічна та методична підготовка майбутніх фахівців до професійно-мовленнєвої діяльності в системі національної дошкільної освіти.

Предметом навчальної дисципліни є процес комплексної підготовки майбутніх вихователів до розвитку усного мовлення та навчання рідної мови, формування культури мовленнєвого спілкування дітей дошкільного віку.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни є:

- ✓ творче оволодіння досягненнями вітчизняної та зарубіжної лінгводидактики;
- ✓ формування здатності до аналізу особливостей мовленнєвого розвитку дітей на кожному віковому етапі;
- ✓ засвоєння закономірностей, принципів та методики розвитку мовлення, мовленнєвого спілкування та навчання грамоти дітей дошкільного віку;
- ✓ підготовка до практичного здійснення формування мовленнєвої та комунікативної компетенції дітей в сучасних умовах дошкільного виховання;
- ✓ сформувані умінь і навички планування різних видів роботи з розвитку мовлення: в різних вікових групах, з дітьми різних категорій і за різних соціальних умов;
- ✓ ознайомити з кращим педагогічним досвідом роботи з розвитку мови і навчання дітей елементів грамоти.

Заплановані результати навчання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- ✓ психологічні, лінгвістичні засади побудови методики навчання дітей рідної мови;
- ✓ сучасні наукові дослідження в галузі дошкільної лінгводидактики;
- ✓ сучасні методичні технології розвитку мовлення і навчання дітей рідної мови;

вміти:

- ✓ діагностувати рівні засвоєння дітьми рідної мови, сформованості мовленнєвого спілкування;
- ✓ прогнозувати початково-виховні процеси і планувати різні види роботи з розвитку мовлення і навчання дітей рідної мови;
- ✓ створювати сприятливу комунікативну атмосферу, оптимальний рівень мовленнєвого середовища для дітей різних вікових груп;
- ✓ виховувати у дітей шанобливе ставлення до рідної мови, культуру мовленнєвого спілкування;
- ✓ здійснювати професійне мовленнєве спілкування з дітьми на засадах гуманізації і демократизації виховної взаємодії, а також здійснювати особистісно орієнтований підхід.

Програмні компетентності

Загальні компетентності:

ЗК1 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК3 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК5 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК6 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

Спеціальні компетентності:

СК5 Здатність до формування у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку взаємин з оточенням (предметним, природним, соціальним).

СК9 Здатність до національно-патріотичного виховання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста, поваги до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів, народних символів).

СК10 Здатність до розвитку мовлення у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку та їхньої взаємодії з однолітками та дорослими.

СК11 Здатність до організації та керівництва ігрової, художньо-естетичної, пізнавально-дослідницької діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку

СК14 Здатність до саморозвитку та самореалізації з використанням перспективного педагогічного досвіду, освітніх інновацій у професійній діяльності.

СК15 Здатність до комунікативної взаємодії з учасниками освітнього процесу

Результати навчання:

РН5 Виявляти та узагальнювати результати різних видів діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку з використанням педагогічних технологій.

РН8 Визначати концептуальні засади, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

РН12 Здійснювати педагогічну комунікацію з іншими суб'єктами освітнього процесу закладу дошкільної освіти на засадах етики професійного спілкування та оцінювати результативність педагогічної взаємодії.

РН14 Формувати компетентності у просторі освітніх напрямів роботи закладу дошкільної освіти через організацію самостійної творчої діяльності (ігрової, художньо-естетичної) дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

РН15 Визначати особливості та способи організації провідної (ігрової) діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку в освітньому процесі закладів дошкільної освіти.

2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Кількість годин							
	Денна форма навч.				Заочна форма навч.			
	Усього	Лекції	Практичні (семін.) заняття	СРС	Усього	Лекції	Практичні (семін.) заняття	СРС
І курс, 2-й семестр								
Модуль 1								
Змістовний модуль І								
Наукові основи методики розвитку мовлення дітей дошкільного віку								
<i>Тема 1.</i> Наукові основи методики розвитку мовлення дітей	2	2			2	2		
<i>Тема 2.</i> Мета, зміст та завдання розвитку і навчання дітей рідної мови	2	2			3			3
<i>Тема 3.</i> Засоби розвитку мовлення дошкільників	4			4	3			3
<i>Тема 4.</i> Форми розвитку і навчання дітей рідної мови	2	2			3			3
<i>Тема 5.</i> Становлення та розвиток дошкільної лінгводидактики	6		2	4	3			3
<i>Тема 6.</i> Методи і прийоми розвитку та навчання дітей рідної мови в закладі дошкільної освіти	4			4	3			3
<i>Тема 7.</i> Методика розвитку мовлення дітей раннього віку	2	2			2			2
<i>Тема 8.</i> Особливості підготовки і проведення занять з дітьми раннього віку	4			4	2			2
<i>Тема 9.</i> Складання конспектів ігор-занять з розвитку мовлення дітей третього року життя.	2		2		4			4
Змістовий модуль 2								
Формування фонетичної, лексичної та граматичної компетенцій дошкільників								
<i>Тема 10.</i> Методика виховання звукової культури мовлення. Поняття виховання звукової культури мовлення	2	2			2	2		
<i>Тема 11.</i> Методи і прийоми виховання звукової культури мовлення	2		2		3			3
<i>Тема 12.</i> Індивідуальні та індивідуально-групові заняття з виховання звукової культури мовлення. Підібрати зразки конспектів занять (комплексних та тематичних) для дошкільників з метою реалізації завдань з виховання звукової культури мовлення	4			4	4			4
<i>Тема 13.</i> Комплексні та тематичні заняття з розділу «Виховання звукової культури мовлення»	2		2		2			2

<i>Тема 14.</i> Методика словникової роботи у дошкільному навчальному закладі. Поняття словникової роботи	2	2				2	2			
<i>Тема 15.</i> Методи та прийоми словникової роботи. Дидактичні ігри та вправи у розвитку словника дошкільників	2			2		5			2	3
<i>Тема 16.</i> Дидактичні ігри та вправи у розвитку словника дошкільників. Комплексні та тематичні заняття з словникової роботи	2			2		4				4
<i>Тема 17.</i> Методика формування граматичної будови мовлення. Поняття про граматичну будову мовлення	2	2				3				3
<i>Тема 18.</i> Шляхи формування граматичної правильності мови у дітей	2			2		3				3
<i>Тема 19.</i> Методи і прийоми формування граматичної будови мовлення у дошкільників. Підібрати і систематизувати дидактичні ігри та вправи для формування граматичної будови мовлення у дошкільників для різних вікових груп	4				4	4				4
<i>Тема 20.</i> Форми роботи з формування граматичної будови мовлення у дошкільників. Контроль знань матеріалу модуля 1	1 1			1 1		2			1	2
Модуль 2										
Змістовий модуль 3										
Формування діалогової та художньо-мовленнєвої компетенції дошкільників										
<i>Тема 21.</i> Методика розвитку зв'язного мовлення. Поняття зв'язного мовлення. Діалогова компетенція дошкільників	2	2				2			2	
<i>Тема 22.</i> Види зв'язного мовлення.	2				2	2				2
<i>Тема 23.</i> Методи і прийоми навчання дітей діалогового мовлення	2	2				4				4
<i>Тема 24.</i> Дидактичні ігри, та їх роль у розвитку діалогового мовлення	4				4	2				2
<i>Тема 25.</i> Методика навчання дітей монологічного мовлення	2	2				2	2			
<i>Тема 26.</i> Методи і прийоми навчання дітей монологічного мовлення	2			2		3				3
<i>Тема 27.</i> Навчання дітей розповідання за іграшками та дидактичними картинами	2	2				2				2
<i>Тема 28.</i> Навчання дітей розповідання за іграшками та дидактичними картинами	2			2		2				2
<i>Тема 29.</i> Навчання дітей розповідання з власного досвіду	3			2	1	2				2
<i>Тема 30.</i> Навчання дітей творчого розповідання	3	2			1	3				3
<i>Тема 31.</i> Скласти зразки різних видів розповідей для дошкільників, оформити їх у	4				4	4				4

книжечку «Розповіді для дітей». Підібрати зразки конспектів занять з навчання розповідання з власного досвіду та творчого розповідання										
<i>Тема 32.</i> Складання конспектів занять з навчання розповідання з власного досвіду та творчого розповідання	2		2		2				2	
<i>Тема 33.</i> Переказ літературних творів на заняттях у закладі дошкільної освіти	3	2			1	3			3	
<i>Тема 34.</i> Методика читання та розповідання дітям художніх творів	2	2				3			3	
<i>Тема 35.</i> Методика проведення етичних бесід з дошкільниками.	4				4	2			2	
<i>Тема 36.</i> Драматизація та інсценування художніх творів	2				2	2			2	
<i>Тема 37.</i> Методика роботи з поетичними творами у закладі дошкільної освіти	3		2		1	3			3	
<i>Тема 38.</i> Складання конспектів занять з читання та розповідання дітям художніх творів.	2		2			4		2	2	
Змістовий модуль 4										
Навчання елементів грамоти										
<i>Тема 39.</i> Навчання елементів грамоти. Теоретичні засади навчання елементів грамоти	2	2				2	2			
<i>Тема 40.</i> Методика ознайомлення дітей з поняттями “слово”, “речення”, “звук”	2		2			2		2		
<i>Тема 41.</i> Підготовка до навчання елементів грамоти дітей старшого дошкільного віку.	6		2		4	3			3	
<i>Тема 42.</i> Підготовка руки дитини до письма. Заняття з підготовки руки дитини до письма	2	2				3			3	
<i>Тема 43.</i> Види вправ з підготовки руки дитини до письма	4				4	3			3	
<i>Тема 44.</i> Сучасні підходи до планування роботи з розвитку та формування комунікативних умінь дітей дошкільного віку	2	2				1			1	
<i>Тема 45.</i> Контроль знань матеріалу модуля 2. Підсумково-узгальнююче заняття	2		2							
Всього	120	34		34	52	120	10		8	102

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст лекційного курсу для студентів денної форми навчання

I курс, 2-й семестр		
№ з/п	Перелік тем лекцій	Кількість годин
1	<i>Тема 1.</i> Наукові основи методики розвитку мовлення дітей Зміст і завдання методики розвитку мовлення дітей дошкільного віку	2

2	<p><i>Тема 2.</i> Мета, зміст та завдання розвитку і навчання дітей рідної мови</p> <p>Мета і завдання закладу дошкільної освіти з розвитку мовлення і навчання дітей рідної мови.</p>	2
3	<p><i>Тема 4.</i> Форми розвитку і навчання дітей рідної мови</p> <p>Заняття як форма навчання дітей рідної мови. Види та типи занять.</p> <p>Вимоги до організації і проведення мовленнєвих занять (комплексних і тематичних).</p> <p>Форми роботи з розвитку мовлення у повсякденному житті.</p>	2
4	<p><i>Тема 7.</i> Методика розвитку мовлення дітей раннього віку</p> <p>Характеристика мовленнєвого розвитку дітей першого року життя.</p> <p>Характеристика мовлення дітей другого року життя.</p> <p>Характеристика мовлення та комунікативних умінь дітей третього року життя.</p>	2
5	<p><i>Тема 10.</i> Методика виховання звукової культури мовлення.</p> <p>Поняття виховання звукової культури мовлення</p> <p>Звукова культура мовлення – складова загальної мовленнєвої культури людини. Характеристика компонентів звукової культури мовлення.</p> <p>Загальні особливості звуковимови дошкільників.</p> <p>Завдання виховання звукової культури мовлення у закладі дошкільної освіти. Передумови виховання звукової культури мовлення.</p>	2
6	<p><i>Тема 14.</i> Методика словникової роботи у закладі дошкільної освіти. Поняття словникової роботи</p> <p>Сутність і значення словникової роботи з дошкільниками.</p> <p>Завдання і зміст словникової роботи.</p> <p>Принципи словникової роботи.</p>	2
7	<p><i>Тема 17.</i> Методика формування граматичної будови мовлення.</p> <p>Поняття про граматичну будову мовлення</p> <p>Поняття про граматичну будову мовлення .</p> <p>Завдання формування граматичної правильності мовлення дошкільнят.</p> <p>Типові граматичні помилки дошкільників.</p>	2
8	<p><i>Тема 21.</i> Методика розвитку зв'язного мовлення. Поняття зв'язного мовлення. Діамонологічна компетенція дошкільників</p> <p>Розвиток зв'язного мовлення – головне завдання у загальній системі роботи з розвитку мовлення у закладі дошкільної освіти.</p> <p>Особливості засвоєння дітьми дошкільного віку зв'язного мовлення.</p>	2
9	<p><i>Тема 23.</i> Методи і прийоми навчання дітей діалогічного мовлення</p> <p>Загальна характеристика методів та прийомів навчання дітей діалогічного мовлення.</p> <p>Розмова вихователя з дітьми в повсякденному спілкуванні – метод розвитку діалогічного мовлення. Методика організації і проведення розмов з дітьми.</p> <p>Бесіда – основний метод розвитку діалогічного мовлення дітей – дошкільників</p> <p>Мовленнєві ситуації та словесні доручення як прийоми розвитку діалогічного мовлення.</p>	2
10	<p><i>Тема 25.</i> Методика навчання дітей монологічного мовлення</p> <p>Зміст і завдання навчання дітей монологічного мовлення.</p> <p>Монологічна компетенція.</p> <p>Види розповідей, їх класифікація, послідовність введення та місце на заняттях з розвитку мовлення.</p>	2
11	<p><i>Тема 27.</i> Навчання дітей розповідання за іграшками та дидактичними картинками</p>	2

	<p>Види розповідей за іграшками. Добір іграшок, вимоги до них.</p> <p>Прийоми навчання розповідання за іграшками в різних вікових групах.</p> <p>Значення картин у навчанні розповідання. Види розповідей за змістом картин.</p> <p>Методика навчання дітей розповідання за картинами в різних вікових групах.</p>	
12	<p><i>Тема 30.</i> Навчання дітей творчого розповідання</p> <p>Роль творчого розповідання у розвитку дошкільника.</p> <p>Творчі розповіді на наочній основі.</p> <p>Творчі розповіді на словесній основі.</p>	2
13	<p><i>Тема 33.</i> Переказ літературних творів на заняттях у закладі дошкільної освіти</p> <p>Суть переказу, його значення для розвитку зв'язного мовлення, пам'яті, мислення.</p> <p>Добір літературних творів для переказу, вимоги до них.</p> <p>Способи організації переказу (переказ за запитаннями, частинами, планом, власними малюнками...). Етапи переказу за власними малюнками.</p> <p>Особливості навчання переказу в різних вікових групах.</p>	2
14	<p><i>Тема 34.</i> Методика читання та розповідання дітям художніх творів</p> <p>Підготовка вихователя до занять (добір твору, виразне читання, виділення важких слів, добір ілюстрації, наочності...).</p> <p>Види бесід після художнього читання.</p> <p>Прийоми активізації дітей на заняттях з художньої літератури.</p>	2
15	<p><i>Тема 39.</i> Навчання елементів грамоти. Теоретичні засади навчання елементів грамоти</p> <p>Поняття навчання елементів грамоти.</p> <p>Психолого-педагогічні засади навчання елементів грамоти дітей дошкільного віку.</p> <p>Лінгвістичні засади навчання елементів грамоти дітей дошкільного віку.</p>	2
16	<p><i>Тема 42.</i> Підготовка руки дитини до письма. Заняття з підготовки руки дитини до письма</p> <p>Специфіка занять з підготовки руки дитини до письма й методика їх проведення у випускній групі закладу дошкільної освіти.</p> <p>Зміст та завдання підготовки руки дитини до письма за вимогами програм.</p>	
17	<p><i>Тема 44.</i> Сучасні підходи до планування роботи з розвитку та формування комунікативних умінь дітей дошкільного віку</p> <p>Планування – важливий чинник організації цілеспрямованого, систематичного освітньо-виховного процесу.</p> <p>Реалізація особистісно-орієнтованого підходу у плануванні різних форм роботи з розвитку мовлення.</p> <p>Перспективний та календарний плани роботи з мовленнєвого розвитку.</p>	2
	Всього	34

Перелік семінарських занять
для студентів денної форми навчання
2-й семестр

№з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1 Змістовий модуль 1		
1.	<i>Тема 5.</i> Становлення теорії і методики розвитку мови як науки.	2

**Перелік практичних занять
для студентів денної форми навчання**

№з/п	Назва теми	Кількість годин
I курс, 2-й семестр Модуль 1 Змістовий модуль 1		
1.	<i>Тема 9.</i> Складання конспектів ігор-занять з розвитку мовлення дітей третього року життя.	2
Змістовий модуль 2		
2.	<i>Тема 11.</i> Методи і прийоми виховання звукової культури мовлення	2
3.	<i>Тема 13.</i> Комплексні та тематичні заняття з розділу «Виховання звукової культури мовлення»	2
4.	<i>Тема 15.</i> Методи та прийоми словникової роботи. Дидактичні ігри та вправи у розвитку словника дошкільників	2
5.	<i>Тема 16.</i> Дидактичні ігри та вправи у розвитку словника дошкільників. Комплексні та тематичні заняття з словникової роботи	2
6.	<i>Тема 18.</i> Шляхи формування граматичної правильності мови у дітей	2
7.	<i>Тема 20.</i> Форми роботи з формування граматичної будови мовлення у дошкільників. Контроль знань матеріалу модуля 1	2
Модуль 2 Змістовий модуль 3		
8.	<i>Тема 26.</i> Методи і прийоми навчання дітей монологічного мовлення	2
9.	<i>Тема 28.</i> Навчання дітей розповідання за іграшками та дидактичними картинками	2
10.	<i>Тема 29.</i> Навчання дітей розповідання з власного досвіду	2
11.	<i>Тема 32.</i> Складання конспектів занять з навчання розповідання з власного досвіду та творчого розповідання	2
12.	<i>Тема 37.</i> Методика роботи з поетичними творами у закладі дошкільної освіти	2
13.	<i>Тема 38.</i> Складання конспектів занять з читання та розповідання дітям художніх творів.	2
Змістовий модуль 4		
14.	<i>Тема 40.</i> Методика ознайомлення дітей з поняттями “слово”, “речення”, “звук”	2
15.	<i>Тема 41.</i> Підготовка до навчання елементів грамоти дітей старшого дошкільного віку.	2
16.	<i>Тема 45.</i> Контроль знань матеріалу модуля 2. Підсумково-узгальнююче заняття	2
	Всього	32

Самостійна робота

№з/п	Назва теми	Кількість годин
I курс, 2-й семестр Модуль 1 Змістовий модуль 1		
1.	<i>Тема 3.</i> Засоби розвитку мовлення дошкільників	4

2.	<i>Тема 5.</i> Становлення та розвиток дошкільної лінгводидактики	4
3.	<i>Тема 6.</i> Методи і прийоми розвитку та навчання дітей рідної мови в дошкільному закладі	4
4.	<i>Тема 8.</i> Особливості підготовки і проведення занять з дітьми раннього віку	4
Змістовий модуль 2		
5.	<i>Тема 12.</i> Індивідуальні та індивідуально-групові заняття з виховання звукової культури мовлення. Підібрати зразки конспектів занять (комплексних та тематичних) для дошкільників з метою реалізації завдань з виховання звукової культури мовлення	4
6.	<i>Тема 19.</i> Методи і прийоми формування граматичної будови мовлення у дошкільників. Підібрати і систематизувати дидактичні ігри та вправи для формування граматичної будови мовлення у дошкільників для різних вікових груп	4
Модуль 2 Змістовий модуль 3		
7.	<i>Тема 22.</i> Види зв'язного мовлення.	2
8.	<i>Тема 25.</i> Дидактичні ігри, та їх роль у розвитку діалогічного мовлення	4
9.	<i>Тема 29.</i> Навчання дітей розповідання з власного досвіду	1
10.	<i>Тема 30.</i> Навчання дітей творчого розповідання	1
11.	<i>Тема 31.</i> Скласти зразки різних видів розповідей для дошкільників, оформити їх у книжечку «Розповіді для дітей». Підібрати зразки конспектів занять з навчання розповідання з власного досвіду та творчого розповідання	4
12.	<i>Тема 33.</i> Переказ літературних творів на заняттях у закладі дошкільної освіти	1
13.	<i>Тема 35.</i> Методика проведення етичних бесід з дошкільниками	4
14.	<i>Тема 36.</i> Драматизація та інсценування художніх творів	2
15.	<i>Тема 37.</i> Методика роботи з поетичними творами у закладі дошкільної освіти	1
Змістовий модуль 4		
16.	<i>Тема 41.</i> Підготовка до навчання елементів грамоти дітей старшого дошкільного віку.	4
17.	<i>Тема 43.</i> Види вправ з підготовки руки дитини до письма	4
	Всього	52

Зміст лекційного курсу для студентів заочної форми навчання

№ з/п	Перелік тем лекцій	Кількість годин
	<i>Тема 1.</i> Наукові основи методики розвитку мовлення дітей.	2
	<i>Тема 10.</i> Методика виховання звукової культури мовлення.	2
	<i>Тема 14.</i> Методика словникової роботи у закладі дошкільної освіти.	2
	<i>Тема 25.</i> Методика навчання дітей монологічного мовлення.	2
	<i>Тема 39.</i> Навчання елементів грамоти. Теоретичні засади навчання елементів грамоти.	2
	Всього	10

Перелік практичних занять
для студентів заочної форми навчання

№з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 15. Методи та прийоми словникової роботи. Дидактичні ігри та вправи у розвитку словника дошкільників	2
2	Тема 21. Методика розвитку зв'язного мовлення	2
3	Тема 38. Складання конспектів занять з читання та розповідання дітям художніх творів.	2
4	Тема 40. Методика ознайомлення дітей з поняттями “слово”, “речення”, “звук”	2
	Всього	8

4. ПИТАННЯ, ЯКІ ВИНЕСЕНО НА ІСПИТ З ДИСЦИПЛІНИ

1. Мета та завдання закладу дошкільної освіти з розвитку мовлення і навчання дітей рідної мови.
2. Закономірності навчання дітей рідної мови. Методичні принципи навчання рідної мови (за Л.Федоренко).
3. Засоби розвитку мовлення дошкільників.
4. Заняття як форма навчання дітей рідної мови. Види та типи занять.
5. Форми роботи з розвитку мовлення у повсякденному житті.
6. Наочні методи навчання, їх характеристика. Взаємозв'язок слова і наочності.
7. Словесні методи навчання, їх характеристика.
8. Характеристика мовленнєвого розвитку дітей першого та другого років життя.
9. Характеристика мовлення та комунікативних умінь дітей третього року життя.
10. Характеристика компонентів звукової культури мовлення.
11. Основні методи виховання звукової культури мовлення дошкільників.
12. Завдання і зміст словникової роботи.
13. Безпосередні методи словникової роботи та ознайомлення дітей з довкіллям.
14. Опосередковані методи словникової роботи та ознайомлення дітей з довкіллям.

15. Види дидактичних ігор з предметами, іграшками, лялькою, картинками, настільно-друковані, методика їх проведення у різних вікових групах.
16. Поняття граматичної правильності мовлення дошкільників. Типові граматичні помилки.
17. Шляхи формування граматичної правильності мови в дітей-дошкільників.
18. Дидактичні ігри – найефективніший метод формування граматичної правильності мовлення дошкільників. Класифікація дидактичних ігор.
19. Розвиток зв'язного мовлення – головне завдання загальної системи роботи з розвитку мовлення у закладі дошкільної освіти. Види зв'язного мовлення.
20. Загальна характеристика методів та прийомів навчання дітей діалогічного мовлення.
21. Зміст і завдання навчання дітей монологічного мовлення. Монологічна компетенція.
22. Види розповідей за іграшками. Добір іграшок, вимоги до них. Прийоми навчання розповідання за іграшками в різних вікових групах.
23. Сюжетні розповіді за однією іграшкою та набором іграшок (за ігровою сюжетною ситуацією).
24. Методика навчання дітей розповідання за картинками в різних вікових групах.
25. Організація процесу сприймання дітьми картин та керування розповідями дітей. Типові помилки та шляхи їх уникнення.
26. Методика навчання дітей розповіді за серією картин.

27. Методичні прийоми навчання розповідання з власного досвіду: зразок розповіді, план, вказівки. Їх використання в різних вікових групах.
28. Суть переказу, його значення для розвитку зв'язного мовлення, пам'яті, мислення. Добір літературних творів для переказу, вимоги до них. Способи організації переказу.
29. Особливості навчання переказу в різних вікових групах. Методичні прийоми навчання дітей переказу.
30. Роль творчого розповідання у розвитку дошкільника. Творчі розповіді на наочній основі.
31. Творчі розповіді на словесній основі, методичні прийоми навчання.
32. Методика читання і розповідання дітям на літературних заняттях.
33. Види бесід після художнього читання. Прийоми активізації дітей на заняттях з художньої літератури.
34. Види етичних бесід. Їх тематика. Підготовка вихователя і дітей до етичної бесіди. Структура етичної бесіди.
35. Методика організації гри-драматизації, інсценування художнього твору в різних вікових групах.
36. Традиційні та сучасні підходи щодо роботи з поетичним твором на заняттях у закладі дошкільної освіти.
37. Поняття навчання елементів грамоти. Особливості сучасного звукового аналітико-синтетичного методу навчання грамоти
38. Психолого-педагогічні та лінгвістичні засади навчання елементів грамоти дітей дошкільного віку.
39. Методи та прийоми ознайомлення зі звуком дітей 4 року життя.
40. Навчання дітей часткового звукового аналізу слів. Послідовність навчання повного звукового аналізу слів.
41. Практичне ознайомлення дітей з голосними та приголосними звуками.
42. Принцип співставлення опозиційних за твердістю і м'якістю пар при ознайомленні дітей з твердими та м'якими приголосними звуками.
43. Ознайомлення дітей зі складом, наголосом.
44. Основні прийоми ознайомлення дітей зі словом як звучним явищем.
45. Основні прийоми ознайомлення дітей з поняття «речення», його графічним позначенням.
46. Ознайомлення дошкільників з літерою.
47. Види роботи з підготовки руки дитини до письма (пальчикова гімнастика, зорові й слухові диктанти, ігри для розвитку дрібних м'язів пальців).
48. Специфіка занять з підготовки руки дитини до письма й методика їх проведення.
49. Планування різних форм роботи з розвитку мовлення, художньої літератури, ознайомлення з довкіллям, навчання елементів грамоти у різних вікових групах.
50. Сутність мовленнєвої підготовленості дітей старшого дошкільного віку до школи.

5. МЕТОДИ ТА ФОРМИ НАВЧАННЯ

Викладання навчальної дисципліни «Методика розвитку мовлення і навчання елементів грамоти» здійснюється шляхом читання лекцій, проведення семінарських і практичних занять, самостійної роботи студентів.

Лекційні заняття є формою аудиторного заняття, де на проблемному рівні забезпечується доведення викладачем навчальної інформації шляхом викладу загальних і особливих положень теми. Вони охоплюють основний теоретичний матеріал найважливіших тем навчального курсу. Практичні заняття є формою навчального заняття, під час якого викладач організовує детальний розгляд окремих теоретичних питань. Вони формують вміння і навички вирішувати конкретні практичні завдання, готують студентів до практичного здійснення формування мовленнєвої та комунікативної компетенцій дошкільників. Самостійна робота є основним засобом опанування студентами навчального матеріалу у позааудиторний час. Вона передбачає опрацювання

конспектів лекцій та самостійне засвоєння матеріалу за окремими темами, опрацювання програм, рекомендованої наукової та навчальної літератури, а також підбір та розробка дидактичних ігор та вправ, конспектів занять для мовленнєвого розвитку дошкільників, підготовка до іспиту. Самостійна робота студента забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення навчальної дисципліни: підручники, навчально-методичні посібники, конспекти лекцій викладача, методичні рекомендації тощо.

Консультації є формою аудиторного або індивідуального заняття, що сприяє глибшому та повнішому засвоєнню тем початкової дисципліни.

Методи: методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності;

методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності.

6. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Оцінка якості засвоєння навчальної програми включає поточний контроль, заміри знань, модульний контроль та складання іспиту.

7. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою. Максимальна кількість балів при оцінюванні знань за поточну успішність становить 50 балів, на екзамен – 50 балів.

Розподіл балів, які отримують студенти

Модуль I Змістовий модуль 1,2	Контроль знань матеріалу модуля I	Модуль II Змістовий модуль 3,4	Контроль знань матеріалу модуля II	Підсум ковий бал	Іспит
<i>Практичні заняття: тема 5, 9, 11, 13, 15, 17</i>		<i>Практичні заняття: тема: 29, 30, 33, 38, 41, 42</i>			
10	15	10	15		Сума 100

Два контролю знань по 15 балів (максимальна кількість – 30 б.);
за семінарсько-практичні заняття максимальна кількість балів – 20;

- усна відповідь (максимально) – 5 балів,
- практичні завдання (максимально) – 3 бали,

самостійна робота включена до контролю знань.

Іспит: два теоретичні питання по 20 балів (максимально),

практичні завдання (максимально) – 10 балів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за шкалою ECTS		Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		
			Екзамен, диференційований залік		Залік
A	відмінно	90 - 100	відмінно	5	зараховано
B	дуже добре	81-89	добре	4	
C	добре	71-80			
D	задовільно	61-70	задовільно	3	
E	достатньо	51-60			
FX	незадовільно	21-50	незадовільно	2	не зараховано
F	незадовільно	0-20	незадовільно	2	не зараховано

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення навчальної дисципліни охоплює: конспекти лекцій, комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни (роздатковий та демонстраційні матеріали на практичних заняттях, нормативні документи, презентації, опорні схеми занять тощо), підручники та посібники, зазначені у списку літератури, методичні вказівки до самостійного вивчення дисципліни.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Базовий компонент дошкільної освіти. / Під науковим керівництвом доктора психологічних наук, професора, член-кореспондента НАПН України – Піроженко Т. О. 2021. 37с.
2. Бенера В., Маліновська Н. Теорія та методика розвитку рідної мови дітей. Навчально-методичний посібник. Київ: Видавничий дім «Слово», 2014. 384 с.
3. Богуш А., Гавриш Н. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови: Підручник / за 15ед.. А. Богуш. Друге видання, доповнене. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2011. 704 с.
4. Богуш А., Маліновська Н. Перші кроки грамоти: 15ед. 15 шкільний вік: навч. Посіб. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2013. 424 с.

5. Богущ А., Маліновська Н. Методика розвитку мовлення та навчання рідної мови дітей раннього і дошкільного віку. Підручник. Київ: Видавничий дім «Слово», 2021. 336 с.

Допоміжна:

1. Білан О. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» / за заг. ред. О. В. Низковської. Тернопіль: Мандрівець, 2017. 256 с.
2. Богущ А. Мовленнєвий компонент дошкільної освіти. Харків: Ранок, 2011. 176 с.
3. Богущ А. Рідномовна концепція К.Ушинського. Дошкільне виховання. 2014. №3. С. 2-6.
4. Богущ А., Гавриш Н. Оптимізація мовленнєвої роботи з дітьми. Дошкільне виховання. 2012. №10. С. 8-14.
5. Богущ А., Гавриш Н., Котик Т. Методика організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей у дошкільних навчальних закладах. Підручник. Київ: Видавничий дім «Слово», 2010. 304 с.
6. Гавриш Н. Література в освітньому процесі: сучасні мнемотехнології. Дошкільне виховання. 2011. №2. С. 4-9.
7. Книжка малюкам. Хрестоматія літературно-художніх творів з методикою використання для дітей молодшого дошкільного віку.- К.: Українська академія дитинства, 2020. 256с./ за наук.ред. Т.О.Піроженко.
8. Освітня програма «Впевнений старт» для дітей старшого дошкільного віку / за заг. Наук. ред. Т. О. Піроженко. 2-ге вид., стереотип. Київ: Українська академія дитинства, 2018. 80 с.

Інформаційні ресурси

1. Дошкільна лінгводидактика :
udnz15.org/doshkilna-lingvodidaktika
2. Типи, види, структура і вимоги до проведення занять: www.virtual.ks.ua
3. Базовий компонент дошкільної освіти 2021
https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Vazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf

